

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe an în avans 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Moscova, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Meltzer, Sibiu.

Foaie politică.

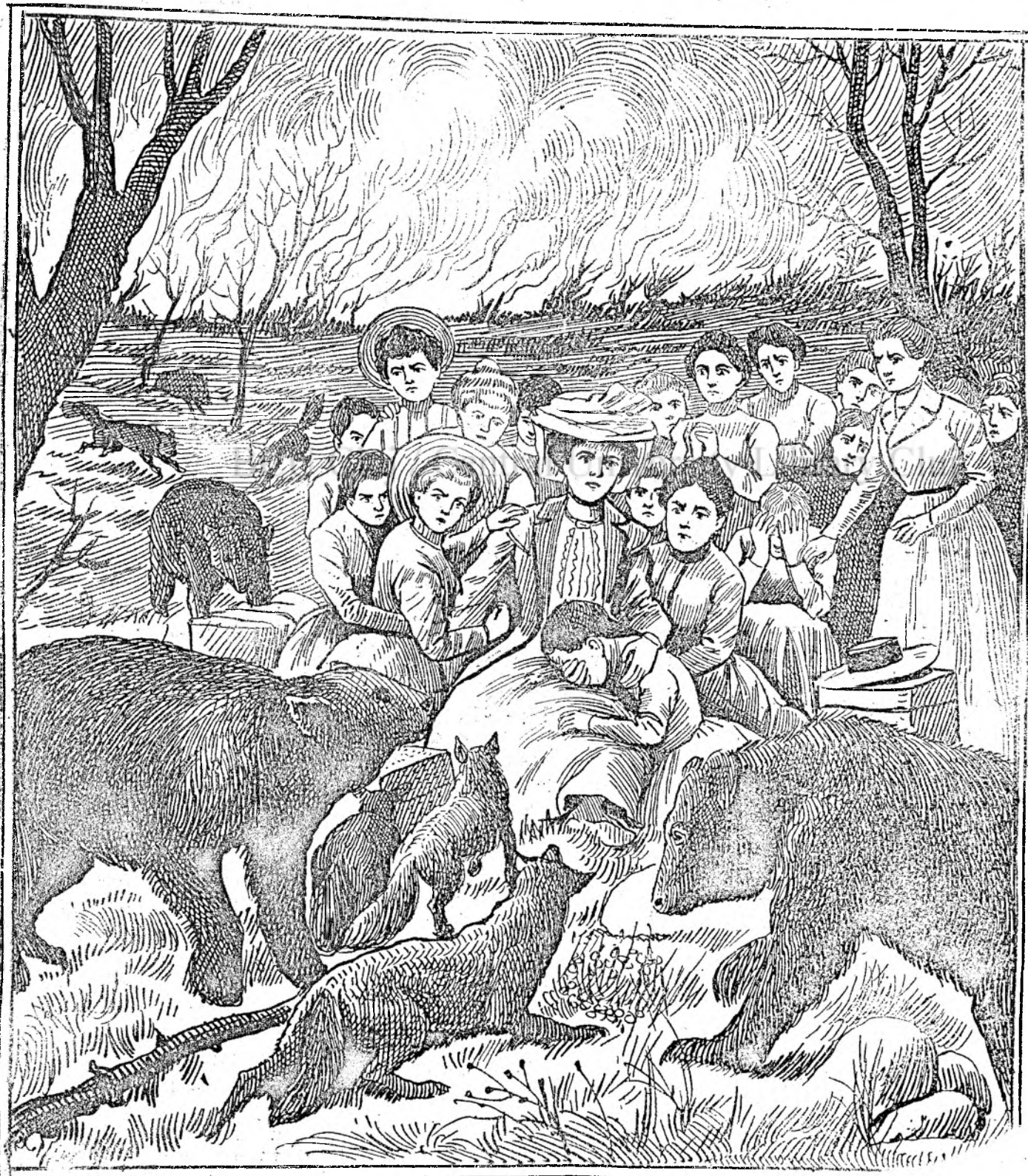
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

In mijlocul pădurilor aprinse.

În Statele-unite ale Americii de nord, mai cu seamă în partea apuseană sunt codri uriași, în mijlocul cărora să află așezări omenești prin poiene, chiar sate și orașele.

În timpul nostru s'a întâmplat, că s'au aprins pădurile de mai multe ori și ardeau cu flăcări groaznice, pe cari nu era putere omenească să le stavilească. E grozav un astfel

de foc de pădure. Orașele și locuințele singuratic omenești sunt încunjurate de pretotindinea de flăcări, din cari nu este mântuire. Și spaima o măresc și fiarele codrului, cari asemenea desperate, caută scăpare.

Chipul nostru ne arată o scenă, întâmplată de curând cu prilejul unui foc de pădure. În jurul unui sătuleț s'a aprins pădurea

Fetele de școală, sub conducerea învățătorilor, s'au retras în o poiană, unde rosteau rugăciuni. Când iată, că din pădurea în flăcări să reped spre fete o mulțime de fiare, urși, lupi, cari își căutau și ele scăparea în poiană. De astădată fiarele erau de tot blânde și stăteau buimăcite lângă fete, fără să le facă nimic. Le îmblânzise primejdia și groza de foc.

Pentru un an nou.

Incet cu incetul ne apropiem de sfârșitul anului curent. În anul în care suntem vor mai eși câțiva numeri din »Foata Poporului«, apoi cu Anul nou ea va intra în anul al șeptesprezecelea al vieții sale. »Foaia Poporului« are deci un trecut destul de frumos, stând în acest timp în luptă neîntreruptă și dându-și silința a lumina poporul nostru pe toate căile vieții publice și a-l sfătui și îndemna la iubirea de neam, de lege și de limbă și la virtuțile cetățenești.

Aceste silințe au fost luate în samă, și »Foaia Poporului« a fost lăudată de curând în frumoase cuvinte, în foaia frunțasă din România »Neamul Românesc« a învățatului profesor de universitate din București, Nicolae Iorga.

Trecutul cinstit, este chezașia viitorului. Cetitorii noștri cunosc îndestul »Foaia Poporului« și de aceea credem, că e de prisos a mai spori vorbele în privința aceasta, când venim și le cerem sprijinul pentru anul 1909, în care vom intra în curând.

Le zicem numai pe scurt :

»Foaia Poporului« va fi și în viitor, ceea-ce a fost în trecut și-și va da toată silința a fi tot mai folositoare neamului nostru.

Pe temeiul acesta rugăm pe iubii abonati vechi a-și renou în curând abonamentul pe anul 1909.

Li rugăm apoi a recomanda foata prietenilor și cunoscuților, îndemnându-i a o abona.

Prețul abonamentului să vede în fruntea foii, anume este :

Pe un an 4 cor. 40 bani
Pe o 1/2 » 2 » 20 »

Pentru România, Germania, America și alte țări (din pricina portului postal) pe an 11 cor. pe 1/2 an 5 cor. 50 bani.

Spre a înlesni vechilor abonati trimiterea banilor de abonament, la numărul trecut am alăturat avizuri postale tipărite, de cari li rugam a să folosi.

Ce avem să facem ?

IV.

Am arătat în nrul trecut, că plugarii noștri numai așa vor putea hălădui, dacă vor întemeia însoțiri anume pentru plugărie.

Dar cum să facem? Cum să începem? — ne vor întreba mulți din cetitori.

Răspundem: Să luăm pildă dela alții, cari au asemenea însoțiri, întâiu firește dela însoțirile, ce le avem noi de felul acesta.

Însoțirile noastre, ce biată avem, sunt următoarele:

Reuniunea agricolă din comitatul Sibiu.

Reuniunea economică din Orăștie, (secția agronomică).

»Mugurul«, însoțire economică comercială, cu scaunul în Ibașfalău. E soletate pe cvote.

»Sămănătorul«, soc. pe acții în Gherla. Scopul ei este a procura

unelte și mașine agricole, dar în programul ei sunt luate și alte lucrări, anume prelegeri economice la popor, împărțire de semințe etc.

Aceste sunt cele mai de frunte. Afară de ele mai avem:

— Tovărășii pentru asigurarea vitelor: în Orăștie, Cacova, Dobra, Sassebeș (2) Lancrăm, Pianul de sus, Pianul de jos, Tohanul vechi, Vraniu, Sadu, Chimitelnic, Rebra, Ghiolt, Apold și Galda.

— Tovărășii pentru procurarea de unelte și mașini agricole: în comunele: Avrig, Roșia, Fofeldea (2), Bandorf (2) și Alțina (2).

— Lăptăria din Săliște și Budaș.

— Societatea »Cereș« din Satul-nou, pentru valorizarea bucatelor.

— O tovarășie pentru pășunat în Nocrich.

— O tovarășie agricolă în Șoimuș.

Doar atât, la 3 milioane de Români, și popor plugar! Ne este oarecum și rușine, când trebuie să constatăm acest slab rezultat.

Și încă ne-am mai mângăia, dacă și aceste însoțiri ce le avem, ar fi în lucrare, ar da înainte, dar putem zice că la jumătate din ele e vai și smar. Nu să face nimic, sau aproape nimic.

Dintre toate, cea mai harnică este Reuniunea agricolă din Sibiu. Pentru Români din comitatul Sibiului și și în afară de comitat, aceasta însoțire a făcut mai mult, decât toate celelalte. Dacă am avea câte o astfel de reuniune economică în fiecare colț de țară, și cu oameni harnici în fruntea lor, altfel de isprăvuri s'ar vedea.

Multe nădejdi să leagă de tinera însoțire »Mugurul«. Este pe baze solide, popularizată în deosebi pe Târnave și cu începuturi mult promițătoare.

Dintre cele 4 principale, »Sămănătorul« din Gherla doarme somnul dreptilor, iar secția agronomică a Reuniunii din Orăștie lucră foarte puțin, sau apoi și dacă lucră, publicul nu știe nimic. Și aceasta e dureros. La întemeierea de însoțiri și așa ni să pun bețe în roate, iar dacă cele ce au statute aprobate și astfel le este dată putința de-a lucra și totuș nu lucră, aceasta e trist și dureros.

Celelalte tovarășii nu știm ce înaintări fac, probabil puțin. Numai Lăptăria din Săliște merge înainte. Tovărășii din Nocrich și Șoimuș le cunoaștem numai după nume

Acum, dacă voim — și trebuie să voim — să întemeiam însoțiri de plugărie, să luăm pildă și să ne îndreptăm după cele harnice, căci pe lezeși și trândavi cine li bagă în samă?

Dela cele harnice să cerem statute și după modelul lor să înjghebăm noue însoțiri. Cum noue chiar și pe terenul economic ni să pun pedeci și greutatea din partea guvernelor, ni să pare mai ducător la scop întemeierea de însoțiri în felul »Mugurului« și »Sămănătorului«, iar harnicia s'o învățăm dela »Mugurul« și dela Reuniunea din Sibiu.

Dela »Sămănătorul« curând după întemeiere, subscrisul am cerut statutele, să le public în foaie. Mi s'au promis, dar nu le-am primit.

Rog de nou și pe aceasta cale pe onor. directori ai »Mugurului« și »Sămănătorului« să publice statutele, ori în »Foaia Poporului« ori în altă foaie românească, ca publicul să le cunoască și să se îndemne a întemeia însoțiri după modelul lor.

Repet, că inițiativa sau începutul trebuie să l facă frunții: preoți, învățători și economi luminați, pe cari, la început poate mai greu, dar în urmă totuși li va urma și grosul poporului.

Silvestru Moldovan.

Sibiu, 25 Decembrie n.

Fond cultural. »Telegr. Rom.« publică în nrul său de Joi, 17 Dec. c. un circular al I. P. S. Sa arhiepiscopului și metropolitului Ioan Meșianu, prin care să invite credincioșii a contribui pentru întemeierea unui fond cultural arhiepiscopial, din care să se ajutoreze școalele noastre mai lipsite. În circular I. P. S. Sa arată însemnătatea învățaturii de carte, îndeamnă la cruțare și făcând apel la jertfele credincioșilor, zice :

»Să nu fie nimănui spre greutate cererea acestei jertfe, căci nu o fac pentru mine, ci pentru folosul vostru, al fiilor și nepoților voștri; iar pentru ca să vă conving cât de mult țin și eu însumi la luminarea și cultura iubitului nostru popor, cu drag mă împărtășesc și eu la aceasta colectă, deastădată cu 4000 cor. de plătit în anul ce vine 1909, și apoi voi mai da și din plata mea anuală de 24,000 cor., pe fiecare an câte 5%, adică câte 1200 cor. pe întreaga durată vieții mele«.

Apelul s'a făcut pe temeiul unei hotărâri sinodale din anul acesta. Colecta are să se înceapă în sărbătorile Crăciunului și să se sfârșească în luna Ianuarie. Spre acest scop s'au trimis preoților coale de colecte.

Iată un exemplu de jertfă, ce ni-l dă vrednicul arhieru. Frunții și toți credincioșii, comitetele parohiale și alte corporațiuni să urmeze acest exemplu, bine știind, că »dacă te ajuți și D-zău te ajută«.

Frumoasă treabă. Procurorul din Alba-Iulia n'a putut afla pe nemernicul, care a zdrobit cu dinamită Piatra libertății dela Blaj și crucea lui Iancu din vilele Blajului.

Astfel a sistat cercetarea, nefiind nici o urmă după care ar putea afla pe vinovat.

Basta! Mai caută dreptate!

Club comitatens rom. în Cluj.

Din Cluj să vestește, că Români din comitatul Cojocnei au alcătuit un club comitatens român național, pentru purtarea cu vrednicia a luptelor politice. Iată ce să împărtășește despre constituirea acestui club :

Români din comitatul Cojocnei au săvârșit o faptă vrednică de toată lauda. După înțelegeri și discuții prietenești, ce n'au durat nici o lună de zile, astăzi, în ziua de 16 Dec. n. s'au întrunit în număr de peste cinci-zeci de inși la Cluj, frunții Români ai comitatului și în cea mai bună înțelegere au hotărât constituirea clubului naționalist român, pentru comitatul Cojocna și orașul Cluj, în cadrele și cu programul partidului naționalist regnicolar. Numai decât au ales și comitetul executiv în următorul chip: Președinte Ioan Pop protopop în Morlaca, vicepreședinte Teodor Ciortea v. prot. Cojocna și Dr. Ștefan Morariu adv. Cluj, secretar Dr. Victor Porușiu adv. Cluj, cassier Leontin Pușariu contabil Cluj, controlor Iosif Oarga contabil

Cluj. Pe lângă acest comitet central s'au ales încă 15 membrii fruntași din deosăbite ținuturi, iar programul de acțiune a rămas a se fixa în proxima ședință generală. Ca taxe de membru au fost subscrise aproape 100 coroane.

Toate acestea s'au făcut la inițiativa și la deosebita stăruință a d-lui avocat Dr. Ștefan Morariu.

Dieta. și-a luat vacanțe. Săptămâna trecută Joi a fost ședința cea din urmă în anul acesta. Ea să va întruni iarăși în 18 Ianuarie viitor.

Stările politice, între cari s'a încheiat dieta și să slărșește anul, nu prea sunt liniștitoare pentru cei dela cărmă. Cercurile politice sunt preocupate cu deosăbire de două treburi: de banca națională (adecă Ungaria să aibă bancă de stat deosebită și nu cu Austria, cum e acum) și de fuziunea sau împreunarea partidelor ungurești din dietă în un singur partid, care să sprijine guvernul. La aceste să mai adaug și afacerile cătănești. Toate merg cam greu. Cu deosăbire e grea treaba cu banca națională, căci mulți sunt de părere, că guvernul nu va fi harnic de ea. Și guvernul să vede a avea răcoare de ea. Din pricina băncii merge greu și fuziunea partidelor.

În noul an să vor începe iarăși frământările stăpânitorilor. Vom vedea ce va mai urma.

Dușman al șovinismului. Marea foaie nemțească »Frankfurter Zeitung« scrie un articol despre moștenitorul nostru de tron Francisc Ferdinand, arătându-i însușirile și inclinările. Moștenitorul să vede a fi un bărbat integru, cu judecată sănătoasă și cu vederi politice bine satorite. Scopul principal al lui este susținerea caracterului de putere mare a monarhiei.

Privitor la Unguri, iată ce ținută are moștenitorul, după estrasul ce-l face »Magyarország« din articolul pomenit:

»Cu nizuințele partidului independist maghiar nu simpatizează moștenitorul și de aci s'a iscat știrea, că el ar fi dușman al Maghiarilor.

De fapt nu este, ci este dușman numai al șovinismului maghiar. Din pricina antipatiei, ce o are față de partidul kossuthist, s'a încurcat în ceartă cu Maiestatea Sa, când Maiestatea Sa a stat la târguială cu partidul.

Ca să se știe!

Mai nou.

Denunțare.

Gimnaziul, din Brad, respective directorul Dr. P. Opiș a fost denunțat, că a vorbit școlarilor despre cuprinderea Ardealului prin Mihaiu Viteazul etc. Procurorul și judele instructor din Deva au făcut cercetare în gimnaziu, în 18 l. c. Amănunte în nr. viitor.

Din străinătate.

Impărțirea Perziei.

Cum știm, în Perzia (Azia) de mai multă vreme dăinuiește gâlceavă între Șah și popor, din pricină, ca Șahul a suspendat constituția. Neorînduilele și răscoalele sunt la ordinea zilei.

Acum marea foaie engleză »Daily Telegraph« scrie un articol, pregătind pe oameni pentru împărțirea Perziei. Anume partea de meazănoapte a Perziei o va cuprinde Rusia, cea de meazăzi Anglia, care va intra în țară din golful Perziei.

Nu să știe încă, întru cât este adevărată știrea foaiei »Daily Telegraph«.

Răsboiu.

Zilele trecute a venit știre despre izbucnirea unui războiu, dar nu în Răsărit sau în Bosnia, ci departe dela noi, între două țări, cari sunt și ele departe de-olaltă. Una e Olanda, în Europa, cealaltă e republica Venezuela în America de meazăzi.

Săptămâna trecută telegramele vesteau, că Venezuela a declarat războiu Olandei, din pricină că năile Olandeze au prins pe mare nește năi de-ale Venezuelanilor.

Până a doua-treia zi lucrul s'a lămurit, că nu e război. Anume, în Venezuela sunt tulburări îndreptate mai cu samă împotriva prezidentului Castro, care e în Europa, acum chiar în Berlin. E apoi adevărat, că Olandezii au prins nește năi venezuelane.

Față de aceste stări, viceprezidentul Gomez a proclamat »starea de apărare« a țării și de aci, cei ce au dat întâiu vestea pe telegram, au gândit că e vorba de războiu.

Din Răsăritul Europei.

Din Răsăritul Europei vin tot știri de pace. Austro-Ungaria e aplicată a da Turciei o sumă oarecare, drept despăgubire pentru Bosnia. Pe baza aceasta decurg pertractările între Austria și Turcia, pentru a satori suma de despăgubire. Dacă vor ajunge la înțelegere, să poate ținea conferența europeană,

care să recunoască alipirea Bosniei. Austro-Ungaria să Invoiește a da și Sârbiei un teritor din Bosnia până la Drina și apoi și Muntenegrului.

Sârbia și Muntenegru mai cr și autonomie pentru Bosnia, care, după cum a zis principele Nichita, dacă nu să va asigura deplin, Muntenegrinii și Sârbii vor fi siliți să înceapă răsboiul, să știe măcar că să nimicesc.

Cetitorule!

Nu uita a abona »Foaia Poporului«
pe 1909.

ROMÂNIA.

(Urmare).

Starea financiară înfloritoare a României.

Puterea militară și pe apă nu sunt îndestulătoare singure să facă o națiune puternică și să-i dea un loc potrivit în afacerile internaționale.

Astăzi statornicia financiară este tot așa de lipsă ca și cartușele în timp de războiu. România este foarte fericită în isvoare financiare și pozițiunea sa este solid stabilită. Veniturile statului cari în 1875 atingeau 100 milioane de cor. trec azi de 400 milioane.

În timpul ultimilor 6 ani finanțari au fost venitele întreătoare, variând între 20 și 50 de milioane, și cari au fost întrebuințate la plata diferitelor lucrări publice de folos.

Comerțul exterior al României e foarte înfloritor și, în cursul anilor în cari roada este normală, exportările trec cu mult peste mărfurile aduse în țară.

Astfel în 1906 comerțul total să ridică la cifra de 912 293 750 lei, din cari numai exportatiunile să cifrau la 491 360.100 lei.

Datoria națională a României atinge suma de 1.400.000.000 lei, adecă corespunde la 200 lei, pe cap de locuitor. Cea mai mare parte a acestei sume a fost întrebuințată pentru facerea căilor ferate, cari au costat aproape 800 milioane lei. Căile ferate ale statului aduc un venit curat de mai mult de 31 mili-

FOITA.

COLINDE.

I.

Colo sus, în sus la munte
Domn păcurărel*)
Este-un cioban cu oi multe
Și mai mari și mai mărunte,
Oile toate plângea
El din trișcă le zicea:
»Tăceți oi nu mai sbierați
Că mâne i sfântu Crăciun,
Mâne să naște Christos
Copil bun, copil frumos«.
Oile toate-mi plângea
Domnu din ceriu le zicea:
»Tăceți oi nu vă cântați
Făr' bine vă săturați,
Că de rău io voiu feri
Până ce voi fi trăi«.
Miorița cea surea
Domnului așa-i zicea:

*) Să repețește după fiecare șir.

»Primăvara de-ar veni
Noi din rele om eși
Și pe tin' te-om dărul
La nașterea lui Christos
Arătând un miel frumos,
La Ispas
Un bruș de caș
Iar la Vinerea cea mare
Cu lănuța pe spinare«.
Săraci oi și voi mioare
Cât sunteți de bunișoare,
Că iarna voi ne 'ncălziți
Și vara ne îndulciți.

II.

Colo 'n jos la Valea mare
Clopot mare*)
Este o grădină mare
Da o grădină domnească
Și nu-i cine s'o plivească,
Nice cine s'o grijească
Și nici cine s'o păzească,
Că domnus'o Toderăș
S'o făcut călugăraș

*) Să repețește după fiecare vers.

La mănăstire la Blaj,
Și doamnă-s'a Tudoriță
S'o făcut călugăriță
La mănăstire 'n Bistriță.
Haidați noi să o plivim
Și cu toții s'o grijim
Și pe rînd să o păzim
De rele să o țerim;
Crăciun frumos să avem
Ție gazdă și-o închinăm!
Culesse de Teodor A. Bogdan.

III.

Juni colindători (2 ori)
Dai Domnului Doamne
Pe unde mi-ați umblat
Dai Domnului Doamne
Și mi-ați colindat
Voi nu mi-ați văzut
Puișorul meu?
— De l-om fi văzut
Nu l'am cunoscut.
Lesne-i de-al cunoaște
Că mâna dreaptă

oane de lei, și acest venit sporește în fiecare an. Restul datoriei vine din facearea de drumuri, de căi, de străzi, de porturi, de lucrări publice dferite, de întărituri și alte întreprinderi naționale.

Industria petrolului.

Dar este cu desăvârșire greu a aduce un Stat la mărire și înflorire numai cu agricultura ca temelie. Iată pentru dezvoltarea marilor izvoare de petrol ale României sunt de o mare însemnătate, căci cel mai important și mai de valoare izvor mineral al României este petrolul. Zona de petrol să întinde dealungul Carpaților și la picioarele lor pe o lungime de 350 mile engleze și pe o lățime de 12 mile. După exploatarea de până astăzi să socotește că un acru de teren petrolifer a produs aproximativ 10 000 tone (englezești) de petrol. Presupunând după estimafia cea mai modestă, că întinderea terenurilor producătoare de petrol să fie numai 6.500 tone, izvoarele de petrol ale României să urcă la nu mai puțin de patru miliarde de tone, cari pe un preț de 12 shilingi de tonă reprezintă o valoare de 2.400.000.000 livre sterling (1 livră=25 lei). În cursul celor de pe urmă patruzeci de ani, exploatarea de abia a atins 10 milioane de tone, astfel că bogățiile de petrol ale României să pot privi ca nemărginite.

Insemnătatea petrolului românesc.

Terenurile petrolifere românești să găsească în regiunea Carpaților și sunt așa de bogate în cât produc 4 miliarde de tone de petrol brut pe an, ceea ce reprezintă pentru aceste terenuri o valoare de 50 de miliarde de franci.

În marina engleză să începe a să întrebuița petrolul în locul cărbunelui și e de notat că portul Constanța este așezat în apropierea mai multor importante stațiuni engleze de cărbuni.

România singură printre toate celelalte țări a știut să reziste tuturilor încercărilor de a fi obligată societății puternice »Standard Oil Company« și e de observat că guvernul românesc prin

tratatul de curând încheiat cu Statele Unite și-a rezervat o perfectă libertate de lucrare în ce privește industria și comerțul petrolului. (Va urma).

Sămănăturile și vremea.

După rapoartele sosite la ministerul de agricultură starea sămănăturilor până în 15 Dec. a fost următoarea:

În urma gerului venit prea de grabă în Noembrie, au rămas unele lucrări economice neisprăvite, cum este aratul și sămănatul de toamnă. La începutul lui Decembrie fiind timp mai domol, în unele părți plugarii s'au apucat de nou de arat și sămănat, dar gerul sosit din nou a pus capăt lucrărilor economice. Astfel economii la primăvară vor avea cu mult mai mult lucru, ca de altădată.

Seceta și iarna timpurie au împedecat și lucrările în vii. În toate părțile au rămas vii neîngropate și înghețul a făcut pagube.

Starea sămănăturilor e deosebită. Economii să tem cu deosebire de sămănăturile de mai târziu, cari acum răsar și le poate strica gerul iernii, mai cu samă dacă n'au acoperământ de zăpadă. Dintre sămănăturile de toamnă mai bine stă săcara, deși nu este încă destul de îndesată. Starea grâului, ce a răsărit înainte de ger, e mulțumitoare și va iarna bine. Pentru sămănăturile târzii este lipsă de vreme foarte priincioasă, ca să ajungă primăvara fără mari pagube. Orzul de toamnă în puține locuri e mulțumitor.

În urma vremii mai moale, în multe părți vitele au fost mănate pe miriști și pe pășuni, în unele locuri și pe holdele de săcară și grâu mai crescute, ca să cruțe nutrețul, de care să simte mare lipsă.

Starea vitelor e bună, dar tocmai în urma lipsei de nutreț prețul vitelor e foarte scăzut.

*

Afară de aceste mai avem următoarele știri locale:

Sibiu. Vremea s'a muiat, e mai mult neguroasă și umedă, timp senin a fost puțin. Zăpada pe câmp s'a topit. Sămănăturile de toamnă au răsărit frumos.

Arad. În urma vremii moale, neguroasă, zăpada s'a topit. Sămănăturile timpurii au răsărit, cele târzii răsar acum. Lucrurile de câmp au încetat.

Comitatul Timiș. Sămănăturile de toamnă răsar acum în cele mai multe părți. Sunt însă fără acoperământ de zăpadă, ceea ce e stricăcios, căci sunt expuse la îngheț de iarnă.

Sălmar. O ploaie de două zile a topit de tot zăpada. Sămănăturile sunt frumoase.

Intrebări către onor. cetitori.

— 10 porunci ale sănătății. —

E de prisos a mai spune și a discuta, că *sănătatea* e cea mai scumpă comoară pe pământ. Aceasta o știe tot omul. Iar pierderea sănătății e cel mai grozav lucru, cea mai mare nenorocire, ce ne poate ajunge și pe care mulți numai atunci o simțesc, când sunt bolnavi, când și-au pierdut sănătatea.

De multe ori însă noi însine suntem de vină, că ne pierdem sănătatea prin purtarea noastră necorectă și nepotrivită. Așa spre pildă dacă nu suntem cumpătați în mâncare și beutură, cu deosebire în aceasta din urmă, ne bolnavim sigur. Dacă nu ne grijim trupul și umblăm murdari, foarte ușor putem căpăta boale dela alții, cari să lipesc mai ușor unde e murdărie, și altele.

Un doctor învățat a publicat în o foaie engleză următoarele 10 porunci ale sănătății, foarte bine alcătuite:

- 1) Scoală-te și culcă-te de vreme și muncește toată ziua.
- 2) Trăiește la aer curat și la lumina soarelui.
- 3) Fii cumpătat și măsurat în toate, ca să trăiești mult.
- 4) Fii curat în toate privințele.
- 5) Dormi numai cât trebuie trupului ca să se odihnească.
- 6) Imbracă-te cu haine, cari să-ți lase libertatea mișcărilor.
- 7) Casa să fie largă, curată și luminoasă.
- 8) Caută petrecerile și recreațiile, dar nu abuza de ele.
- 9) Fii vesel, că veselia te face să iubești viața, și iubirea vieții e ca jumătatea din sănătate.
- 10) Dacă lucrezi mai mult cu capul, să nu-ți neglijezi trupul și dacă lucrezi cu corpul, nu uita că ai și suflet, pe care ești dator a-l cultiva.

Știm, că unele din aceste porunci țărănul nostru nu le ține, făcându-și astfel rău și însuși.

Punem deci următoarele întrebări cetitorilor noștri:

- 1) Cari porunci din cele 10 de mai sus nu le țin oamenii noștri dela sate?
- 2) Care e cauza de nu le țin?
- 3) Ce ar fi de făcut, ca toate aceste oamenii noștri să le implinească, împreună cu alte sfaturi și povețe, ce le dau doctorii?

Rugăm pe st. cetitori ai »Foaiei Poporului« să răspundă la aceste trei întrebări, după experiențele ce le au. Răspunsurile să nu fie prea lungi, dar lămurite. Ele să vor publica pe rând în foaie, iar cele mai nimerite și mai bune să vor premia din partea redacției noastre cu cărți de valoare.

Am fi foarte îndatorați stim. noștri medici, dacă ne ar onora cu prețioasele lor răspunsuri, la cari ținem foarte mult.

Silvestru Moldovan.

Tăiatăi, săgeatăi,
Scorbăcelul lui,
Șerpe înveninat
La gură-i înclăștat
La coadă înodat.
— Dar dacăi așa
Noi și l-am văzut
În poala ceriului
Intr'un joc jucând
Cu cine-mi juca?
Cu Dumineca
Și așa mi-o învărtea
Cununa-i cădea
Bătul întindea
Și iar io punsa
Mai bine-i ședea.

IV.

Colea'n sus mai din sus (2 ori)
Junelui bun,
Colea sus la răsărit (2 ori)
Junelui bun.
Mândra measă de mătasă
Da la ea cine-mi ședea?
Șede-mi Petru, cu sâm-Petru.
Și-a doilea corn de masă
Șede-mi Eva cu Adam
Și-a treilea corn de masă
Șede-mi dragul Dumnezeu

Judecând la sufletele

Judecând și la Adam.

— Și Adame ce ți-am spus,
Când în rai că te-am adus,
Că din toți pomii să mănaci;
Da din pomul continit,
Să nu mănaci, că ești oprit.

— Adam rupse și răspunse:

Doamne eu nus vinovat

Poate Eva o fi greșit.

— Eva rupse și răspunse:

Doamne eu mis vinovată

Frunza'n pom so'nprejurat

Pe mini Iuda mo'ndemnat

Și-o poamă din pom am luat

Și lui Adam că i-am dat

— Grăind dragul Dumnezeu:

Iați Adame ce mai ai,

Și din rai afară hai,

Să te duci la câmpuri mari

Să-ți iei boii și să-ți ari

Și să-ți ari și să-ți muncești

Și-apoi să te hărănești.

Să-ți aduci Adame aminte

Cum o fost în raiu nainte!

Cul. de S. Șerban (Șerel)

dela: Tănase Iancu elev șc. de rep.

Expozițiile „Reuniunii rom. agricole sibiene“.

Lucrarea binefăcătoare a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« e cunoscută în cele mai largi cercuri. Intemeiată înainte cu 20 ani, ea a îmbrățișat dela începutul activității sale aproape toți ramii economici. În acest timp, ca puține alte așezăminte ale noastre, ea a cutriat în lungul și latul comitatului Sibiu, aproape toate comunele noastre mai de samă, și mai că nu e comună, în care să nu fi lăsat după sine lucrări folositoare și dăinuitoare. Cred a fi de folos să ne dăm sama despre ce și cum să lucrează la acest așezământ, mai ales acum, când trebile economice par a preocupa mai multe ca ori când pe o samă din ai noștri. Dintre lucrările mai de căpetenie ale Reuniunii noastre să remarcă expozițiile diferite și sistematice, ce ea la aranjază an de an și cari sunt de mare însemnătate pentru plugarul țaran.

Iată expozițiile aranjate de aceasta Reuniune:

Pentru nobilitarea rasei vitelor de prăsilă, ea a aranjat 18 expoziții de vite de prăsilă împreunate cu premii în bani. Aceste 18 expoziții s'au ținut în anul 1890 în Rășinari, în 1891 în Tilișca, 1892 în Avrig, în 1893 în Pianul rom., în 1894 în Săliște, în 1895 în Apoldul rom., în 1896 în Fofeldea, în 1897 în Boița, în 1898 în Sebeșul săs., în 1899 în Sibiu, în 1900 în Mercurea, în 1901 în Ilimbav, în 1903 în Racovița, în 1904 în Rahău, în 1905 în Veștem, în 1906 în Săsciori, în 1907 în Săcădate și în 1908 în Șura-mare. La acestea expoziții s'au împărțit în total 3886 cor. premii în bani.

Pentru a înainta cultura poamelor de toiu ales și mai căutate pentru marele comerț, ea a aranjat până acum 5 mari expoziții de poame, struguri și derivatele lor, și anume, în 1894 în fruntea comună Săliște, în 1898 în opidul Sebeșul săsesc, în 1899 în orașul Sibiu, în 1905 în opidul Mercurea și în 1908 în fruntea comună Avrig. La asemenea expoziții să împart premii în bani și diplome de recunoștință.

Pentru a introduce îmbunătățiri în cultura oilor de rasă, Reuniunea a aranjat în 1903 în fruntea comună Poiana o expoziție de oi de prăsilă, împreună și ea cu împărțire de premii în bani.

La 1902 Reuniunea în frățască conlucrarea cu harnica »Reuniune a sodailor români din Sibiu« și la inițiativa acesteia, aranjază prima expoziție cu obiecte din industria de casă (lucrul de mână femeiesc) și din industria profesională (lucruri săvârșite de meseriași). Anul 1902 face epocă în istoria dezvoltării industriei noastre de casă. Albumurile Reuniunii de cusături și țesături cu modele originale și albumul litografiat în colorii pentru cari Reuniunea a adus mari jertfe, vor păstra și răspândi pedoabele naționale, datorite înțelepciunii țarancei noastre.

La 1906, ea face un pas înainte, și își ia de problemă studiarea mai cu temei a împrejurărilor de traiu ale țaranului român. Acest studiu Reuniunea îl face pe calea expozițiilor de copii, cari implică în sine cunoașterea locuințelor, apoi nutrirea, curățenia, îmbrăcăminte, igiena, și ocupațiunile de tot soiul etc., și cari condiționează puterea de muncă și de viață a economului. Expoziții de copii Reuniunea a aranjat 3, și anume în anul 1906 în comuna Apoldul rom., în 1907 în Ilimbav, iar în toamna anului de față în comuna Poiana. Adecă peste tot Reuniunea noastră agricolă a aranjat până acum: 18 expoziții de vite, 1 de oi, 5 de poame, 1 din industria de casă și 3 de copii, sau în total 28 expoziții în 20 de ani ai vieții sale.

Victor Tordășianu
secret. Reun.

Nutrirea vițailor.

Nutremântul cel dăntău al vițailor, este laptele, pe care îl sug dela mamele lor, dela vaci. La început îndată după fătare se lasă vițailor lapte mai puțin, dar des și anume de câte 3—4 ori pe zi, iar mai târziu li se lasă mai mult, dar mai rar. După șase săptămâni vițaii încep a să nutri și cu un nutremânt mai tare, precum e fânul și otava. Pe când încep a să nutri cu fân, e bine

ca vasul cu apă proaspătă să nu lipsească de lângă ei.

Dar și până-când încep a se nutri vițaii cu fân și otavă, se mai pot nutri cu făină de cucuruz amestecată cu puțină sare, ovăș sau făină de gris, care li-se bagă în gură peste zi, când vacile sunt duse la pășune. A nutri vițaii până sunt mici cu verdețuri, precum sunt: iarba, trifoiul, luțerna, cucuruzul verde ș. a., nu numai că nu e folositor, dar poate fi chiar stricacios pentru ei, deoparte pentru că din acele verdețuri se pot călbeji, de altă parte, pentru că le crește foalele și fac așa numitul »pân-tece de paie«, care-i apasă în jos și astfel pot rămânea apăsați de spinare.

A ținea vițaii până sunt mici tot în grăjduri întunecoase, încă nu e bine, deoarece când se scot după aceea în lumina soarelui le vatămă vederea și pot să rămână orbi. Vițaii trebuie lăsați la vaci ca să sugă numai atâtea luni, câți ani le trebuie până-când trupul lor ajunge în deplină creștere. Astfel vițaii dela vacile Pinzgau să pot înțărca după 2—3 luni, iar cei dela cele albe după 4—5 luni. Înțărcațul trebuie să se facă treptat și nu dintr'odată. Care va să zică vițaiul se lasă tot mai rar să sugă, la două zile odată, apoi la trei, până-ce-și uită cu totul de supt.

SFĂTURI.

Folosul paserilor urcătoare. Fiecare ființă de pe pământ a lăsat-o Dumnezeu pentru ceva. Vrăbiile ne curăță omidele, rândunelele muștele, ear gheunoile ne curăță pomii mai bătrâni de insectele și omidele, cari să încuibeză sub scoarța lor.

Cine n'a auzit mergând în grădina de pomi, că bate cineva în pom, ca-și când ar da cu săcurea? Acea este gheunoia. Unii economi credeau până acum, că gheunoia să nutrește cu lemn, de acea bate așa tare cu ciocul în pomi. Dar în urmă s'a adevărit, că ea are un gust cu mult mai fin. Bate cu ciocul în pom ca să sparie insectele, cari să află pe sub scoarța aceluia. Acelea îndată-ce aud sunetul, năvălesc de o parte a pomului, câtră vârf. Gheunoia atunci pune urechia și ascultă, că în care parte au fugit și aflându-le ascunsurile lor, sparge scoarța și le adună pe toate cu ciocul și limba ei, scutind astel pomul de acești dușmani primejdioși, cari îl amenință cu stricăciune.

Nu alungați deci gheunoiele din grădinile voastre!

VESELIA.

— Folclor glumeț a »Folclor Poporului«.

Toader în peșite.

— Monolog. —

Nu-i mult de atunci, dar lungă-mii povestea
Și amare zilele ce-am dus. O! fetele acestea!
Aduc în lume numai rău... și binele-l alungă:
Dar, stați voi, stați!... blăstăm o să v'ajungă!
Auzi acolo... îți vin' să crepi de ciudă;...
Cu chiu, cu vai, luptând cu mare trudă
Ajungi sfăcâ și scapi și de cătane,
Te-ai însura... dar ele nu; deși-s nește golane,
Acum vă spun drept, deși, mi cam rușine,
Voiu împlini treizeci și opt cu ziua cea de mână.
Mai am doi ani și-s patruzăci; dar stați voi,
stați!
O! dare-ar Domnul — atât să așteptați!
De 10 ani decând peșec într'una
Eu le-am plăcut pe toate, pe mine, nice unal...

Că, nu-s frumos, nu poate zice nime,
La noi în sat, nu-i altul preste mine!...
Că-i nasul strâmb, și auzul mii cam greu,
Nu-i voia mea; a vrut-o D-zău...
Nu vă uitați, că nu am păr pe cap:
Dar am parale multe mai ca un împărat!...
Că sunt dator, o știe lumea toată
Dar nu e prost datoră cine-o poartă...
De-o fi să mor o las de moștenire,
Rudenilor ca scumpă amintire!...
Atâtea haine, cât am eu, nu au în zece sate;
E drept că-s vechi și unele-s stricate;
Dar am și nouă... și cin vrea să le vază
Poștească colo 'n cas de zăloaje!...

Vețeți căciula asta?... E roșie acum
Și roasă, nui de vorbă; aproape-i toată ciur;
Dar cine o cunoaște, va ști de ce o port
Și tata a purtat-o și moșul care-i mort...
Voi nu știți că aceasta e chiar de hastrăgan,
Strămoșului în cinste i-a dat-o un figan
Și nu știți ce domn mare a fost strămoșul meu
Acum e mort săracul; să-l erte D-zău!

Acum le las acestea! Vă spun de ce am venit!
Eu sum din Valea dulce, ficiorul lui Găsit.
Îți fi știind pe tata, a fost doar și primar
Acum l-a ales satul, să fie-un an purcar,
Spunea vecina Safta, muerea lui Zăvoiu
De-mi trăbue muieră să viu aici la voi;
C'ar fi aici o fată; io nu știu n'o cunosc;
Dar cred că, Dvoastră veți ști cum so găesc...
Cică ar avea o hibă, la ochiul cel drept
Și c-ar schiopa o leacă; dar zău vă spun drept
Sătul de burlăcie, aș vrea să mă insor;
La care număr oare gășesc io casa lor?

La numărul zece? Vă mulțămesc frumos!
Așa dar dela popa c'o casă mai înjos!...

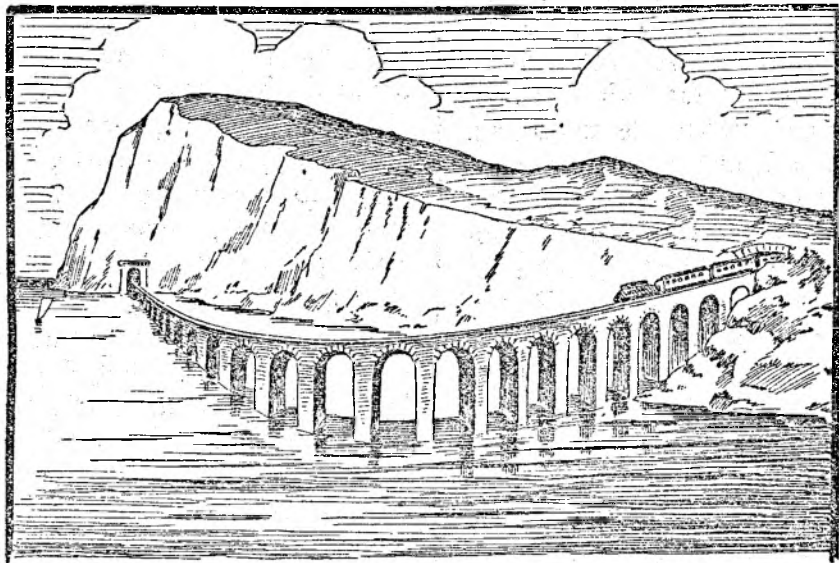
Și-acuma sara bună; mă duc încetinel;
Spuneți că are tată, pe Ghița lui Cercel!
De-o fi să facem ceva, veniți și D-voastră!
Dar nu spuneți la nime, că fata e cam proastă,
Rămână vorba numai aicea între noi...
Și-acuma sara bună, să ne vedem la noi!

Noemvrie. Petru O. Orlășanu.

Ilustrațiile Călimdarului Poporului pe 1909.

»Călimdarul Poporului« pe 1909 pe lângă cuprinsul său bogat și felurit este împodobit cu următoarele ilustrații:

Impăratul-rege Francisc-Iosif I. (din prilejul iubileului Său).

Glorietta din Schönbrunn.
Protosincelul Dr. Miron E. Cristea.
Balonul contelui Zeppelin.
Noul rege al Portugaliei, Emanuel II.
Protopopol Dr. Ioan Stroia.
Tunelul plănuț între Anglia și Franca.
Ciprian Porumbescu.
† Episcopul Nicolae Popea.

O deputație Abessiniană în Berlin.
Gustav V. noul rege al Svediei.
† Don Carlos, regele Portugaliei.
† Oscar, regele Svediei,
† W. Busch, învățat german.
Două ilustrații comice etc.
Drept probă de ilustrație dăm aci din
Călimdar chipul tunelului plănuț între Anglia

și Franca, pe sub apa mării din canalul La Manche.

Cum să vede, trenul trece pe marginea apei pe un viaduct (pod) și apoi să viră în tunel, ieșind la Calais în Franca. Este un plan măreț al vremilor noastre, care așteaptă a fi pus în lucrare.

NOUȚĂȚI.

O nouă reuniune. Românii din Cetea (jurul Alba-Iuliei) au întemeiat de curând o însoțire culturală, cu numele »Reuniunea economilor din Cetea.« Secretarul însoțirii este dl Vasile Micuda, inv. — Bravi oameni!

Boicot naționalist. Trăim în lumea boicoturilor. Nu numai cu arma, ci și pe teren economic-comercial să dă lupta. Vedem pe Turci, cum lovesc în Austro-Ungaria, necumpărând marfa de aici și cauzându-i mari pagube. Vedem cum a început și România calea boicotului. Aceasta cale au apucat-o și Cehii din Boemia și Moravia, dând semnalul, ca Cehii să nu cumpere nimic dela Nemți, ceea-ce a pus pe gânduri pe acești din urmă.

Când să bat Țiganii. În orașul Szabadka (Ungaria) s'au întâlnit doue cete de Țigani corturari și fiind de mult în dușmănie, s'au luat la bătaie. În focul luptei o țigancă a rupt cu dinții buza unui Țigan. Un alt Țigan a fost bătut în cap cu un ciocan, altul a fost străpuns cu o furcă de fer etc. Țiganiii bătăuși stau acum la răcoare.

Riul Bega navigabil. Să lucră, ca riul Bega (Banat) să se facă navigabil pe cursul său de jos. Planurile, după cari s'a făcut deja lucrări și până acum, au fost aprobate de guvern. Guvernul a votat spre acest scop un ajutor de 200 mii cor. din care jumătate s'au și dat deja.

Un lucru de mare folos. Din Aiud ni să trimit următorul concurs, asupra căruia atragem luarea aminte a fruntașilor noștri dela țară: Domnul Dr. Georgiu Simon, avocat în Aiud, a oferit suma de 100 coroane ca premiu pentru cea mai bună lucrare literară care ar determina cât mai precis modul, cum are să își poarte economul nostru o comptabilitate ușoară, cu deosebită atențiune la împrejurările țaranului nostru de pe teritoriul despărțământului Aiud-Teiuș al »Asociațiunii«, făcându-se posibil, ca în ori și ce timp, să își poată face bilanțul stărei sale materiale, și prin aceasta să i se deie îndemn spre dezvoltarea diferiților rami de economie. Se vor lua în considerare numai lucrările membrilor de pe teritoriul despărțământului Aiud-Teiuș al Astrei. Lucrările însoțite de

un plic, provăzut cu motto operatului, în care plic să fie numele autorului, sunt a se subșterne subscrisului presidiu până în 31 Maiu 1909. Din ședința comitetului despărțământului Aiud-Teiuș al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută în Aiud, la 13 Noemvrie 1908. Ioan Maior prezident. Corneliu Crișan not. desp.

Preot și episcop. Cum știm, șovinistul episcop catolic Párvy din Szepes a suspendat, (oprit dela slujbă) pe preotul slovac Hlinca, care acum e în temnița din Seghedin. Párvy a suspendat pe Hlinca pentru că e bun slovac, dar el a adus alte cauze, între altele și simonia. (corupție cu bani). Hlinca a recurat osândă la scaunul papal din Roma și congregația papală n'a aprobat purcederea episcopului și a pretins, ca Párvy să dovedească cu probe vrednice de crezământ cele ce le susține despre Hlinca. Dacă nu, Hlinca va fi pus de nou în postul său. Iată, ce nedreptăți e în stare să facă șovinismul orbit.

Pentru și împotriva Țarului. »Românul« din America scrie: Doi Ruși din Buttler Pa (America de nord) s'au luat la ceartă, pentru Țarul lor. Unul spunea, că țarul lor e un tiran și nu va fi fericită Rusia, până ce nu va fi ucis Țarul, care ține Rusia în apăsare. Celălalt spunea chiar dimpotrivă și lauda pe »tătuca Țarului«. Din vorbe ceartă și din ceartă — bătaie. Cel dintâi a scos apoi cuțitul și peste câte-va clipe Țarul Rusiei avea cu un apărător mai mult pe altă lume și cu un dușman mai mult — în temniță.

Arți și jocuri în România. Revista »Ion Creangă« publică numele jocurilor și melodiilor, (ariilor), care să cântă în județul Dolj, în deosebi în comuna Boureni din România. Afară de câteva sârbe, iată ce frumoase nume au horile și jocurile: Alunelul, Bobocica, Cortoreasa, Calul, Ca la baltă, Ca la ușa cortului, Ciocărlia, De horă, Doda, Galaonul, Hora moșnenilor, Hora miresii, Hora națională(!) Joiana, Leana, Măturelele, Măndrele, Polasia, Restemul, Rața, Racul, Romanul, Rogojanca, Simianca, Sălcioara, Samedia, Siminocul, Tocul, Tărele, Trei păzești, Troaca, Țăpușul, Țigăneasca, etc.

Daruri de Crăciun săracilor noștri. Comitetul Reuniunii sodalilor români din Sibiu a făcut, ca de obicei în fiecare an, un apel către pu-

blic, rugându-l a dărui bani, vestminte, de-ale mâncării etc. pentru ca Reuniunea să le impartă la Crăciun între săracii noștri. Intre dăruitorii de până aci este Escel. Sa metr. I. Meșianu (20 cor.) dl P. Lucuța (10 cor.), Ambroziu Bârsan etc. Onor. public este rugat și pe calea aceasta a nu și uita de cei lipsiți, ca să aibă și ei o zi de bucurie.

Vindecarea racului. De mai multe ori s'a scris, că unor doctori le-a succedat vindecarea racului, dar știrile nu s'au adevărit. Acum de nou să vestește din Italia o asemenea știre. A Sclavo, profesor la univertitatea din Siena face cunoscut în o scrisoare publicată în »Tribuna« din Roma, că a aflat leacul boalei de rac. Bine ar fi!

Adunarea Reun. rom. agricole din comitatul Sibiu își va ținea adunarea anuală în Cornățel. Iată convocarea acestei adunări:

Pe baza concludului comitetului central din 15 Decemvrie 1908 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, avem onoare a convoca a XX-a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« în Cornățel pe Dumineca în 27 Dec. n. a. c. la 11 ore a. m.

Program: 1. Presentarea raportului general al comitetului central, a rațiunilor pe anul 1907 și a proiectului de budget pe 1909

2. Propuneri eventuale din partea membrilor.

3. Două discursuri: a) despre cultura pomilor; b) despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem »Raiffeisen«.

4. Autenticarea protocolului ședinței. Sibiu, 16 Decemvrie n. 1908.
Pant. Luouța, Vlc. Tordășianu,
prezident. secretar.

Perchiziții și procese. La redacția »Tribunei« din Arad s'a făcut o perchiziție (căutare) din partea procuraturii, spre a găsi manuscrisul la trei articole. Intre aceste este și o foaie volantă nemțească, în care au fost înșirate toate pedepsele foilor noastre și a fost trimisă în streinătate.

— Judele de instrucție din Brașov, la provocarea procurorului din Murăș-Oșorbeiu, a confiscat esemplarele din numărul iubilar al »Gazetei«, pe cuvânt, că dificultăză mai multe părți din acest nr. istoric frumos, cu alte cuvinte va fi și acest număr improcesuat.

— În 15 Dec. c. erau să se pertracteze procesele »Luptei« din Budapesta, dar redactorul răspunzător, V. Coroiu nu s'a înfățișat. Tribunalul a dat poruncă să fie urmărit și prins. Foile ungurești zic, că Coroiu ar fi trecut în România.

Iată știri de prigoniri despre cele 3 foi fruntașe ale noastre!

Esamen de stat muzical. La esamenul de stat pentru profesori de muzică în Austria, ținute de curând au fost aprobați 13 candidați ai școalelor de muzică Kaiser din Viena, pentru clavier (4), violină (2), cant (5), și orgă (2). — Prospecte despre institut (Curs ferial — 16 Iul. până în 10 Sept. — cursuri pentru esamene de stat și capelmaistru, școală de operă, instrucție teoretică-epistolară etc.) la dorință să trimit prin cancelaria școalei: Viena, VII/1 Zieglergasse 29.

Al 140-lea! Cassariul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Agnetha Mader n. Lauer, văduvă de zidar.

Acesta este al 140-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

La examenul pedagogic pe îndreptare dela seminarul »Andreian« din Sibiu s'au prezentat 22 de candidați de învățatori, dintre cari au reușit 20. Examenul s'a ținut Miercuri. Comisari au fost dăii M. Voilean, consistorial și Dr. I. Siegescu, ministerial.

Oltoaie de viță de vie

in sortare recunoscută în țara întreagă de
conștiințioasă,

Vițe americane de baze

desvoltate deplin și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

scutite de grindină și peronospora, în cele
mai bune soiuri de vin și vin de desert, din cultu-
tura proprie de vițe, vrednică de văzut

Padureți de aciași și gledicia

furnisează cu prețuri moderate
prima școală ardeleană de viță de vie a lui

Mihail Ambrosi

in Mediaș (Medgyes). 268 3—

Amicul vițerului

carte edată de firma de mai sus, care cuprinde sfaturi
speciale prețioase, la cerere pe o cartă postală,
să trimită ori și cui gratis și franco.

Orologiu împreună cu lanț

numai pentru Cor. 2.—

Din pricina vânzării unei mari cantități
de oroloage trimite casa de export șlesiană:
un escelent orologiu-Anker de precizie aurit,
cu mers de 36 oare, împreună cu un lanț
frumos, numai pentru 2 Cor. și cu garanță
pe 3 ani în scris. Cumpărând 3 es. numai
Cor. 5.50. Expediție cu rambursă prin

Casa de export pras.-șlesiană 28 9—

A. GELB, Cracovia Nr. 4.

NB. Pentru-ee nu convine banii retour.

Câteva ouvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în
vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
oameni, a căror sânge și suciri trușești sunt atro-
fiate și cari în urma ușurinței din tinerete și prin
deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare,
sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie cineva cărui a oamenii să-și
încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere
găzduirile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios,
care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale
și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există
atunci apoi va înceta existența boalelor secrete

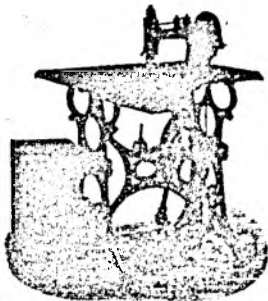
De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist-
(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr,
bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale,
unde sângele și sucirile trușești ale bolnavului să
curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eli-
berează de materiile de boală, chinurile sufletești
i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metoda sa proprie de vind-care,
chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice,
boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinărei, înce-
puturile de confuzie a minții, urmările onaniei și
ale sifilisului, erjecțiile de spaimă, slăbirea puterii
bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ești. Pentru femei e sală de așteptare separată
și esire separată. În ceaca privește cura, depăr-
țarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce
cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plă-
cere i se va da răspuns amănunțit foarte discret
prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura
numai marca de răspuns.) Limba română se vor-
beste perfect. După încheierea curei, epistolele se
ard, orle la dorință să retrimit fiecărui. Institutul se
îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se
primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5
ore p. (Duminică până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr
PALOCZ, medic de spital, specialist, B. dapesta
VII, Rákóczi ut. 10. 18 41—

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 15 42—

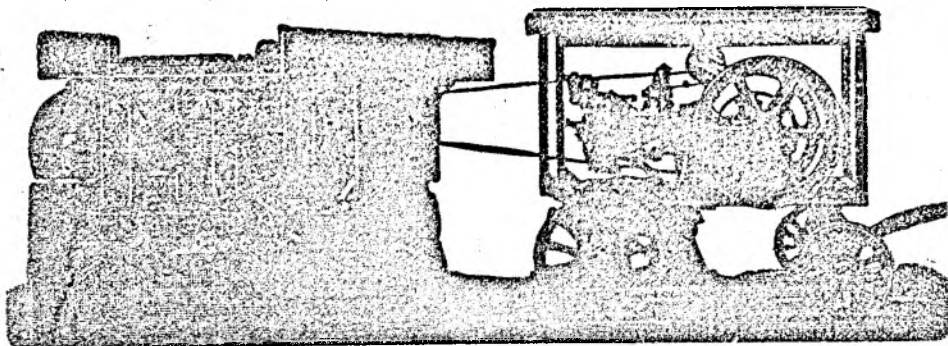
Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toute secreturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, cleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sânt executate prompt, ieftin și conștiințios cu garanție. Pentru
faza mareasă nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Viena XX, Dresdnerstrasse 81-83/a. Depou principal: Budapesta VI, Podmaniczky utca 18.

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent! Spese de mânăre pe oară, după
puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mânăre! Condiții de plată
favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețcurant și preliminar de
spese servim gratis.

În timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloz Ioan & soți, Sas-Veseuș 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP
aranjam, de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet.
de moară, Pásztó 76 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topo-
lovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com.
Cluj.) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

10 50—52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Căminului nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, autoturi și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asi-
gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără corectare medicală

Asigurări pe spese de înzermântare cu asivirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: \$ Capitale asigurate asupra vieții:
95.816.412 coroane. \$ 9.882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

contra despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.118.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu str. Căminului nr. 5 etagiu I., curtea I.
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, presum și dela
subagentii din toate comunele și mari

Cine

vrea a să scâpa pe sine sau copii săi de

tuse

de răgușală, catar, fi-gmă, catar de gât,
de tuse convulsivă și de tuse măgărească,
să cumpereCaramellele de pept
ale Iuj Kaisercu trei brazi,
aprobat și recomandat de medici.5500 de atestate verificate
de notarul public.Pachet 20 și 40 fil. Să capătă în toate
245 5-24 farmaciile.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

înlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
— la podagră, reumatism și răceli. —**Atenție.** Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în
șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și Cor. 2— să capată aproape în toate far-
maciile. Depozit principal la Iosif Török,
farmacist în Budapesta.Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Eспедиție zilnică. 199 13-42

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I

Deposit de confecțiune de pălării
de modă de cele mai elegante și articli
de modă de toate prețurile, și modele ori-
ginale vieneze și pariziene. 21 13—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cîmădlei nr. 12.

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de
toamnă în mare asortiment

noutățile

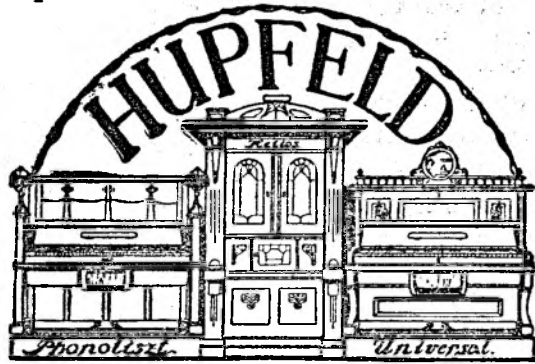
scute chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Saeko,
Jaqueto, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pardie-
niuri și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.Acupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu mai per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvențiIn casuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ora. 17 40—Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitora cea mai roasă.

Pentru tipar responsabil Hearie Meltzer.

Instrumentele muzicale ale lui Hupfeld

în privința construcției practice simple, a durabilității fără margini, a execuției
elegante în colori escelente, a redării minunate a muzicii, bogată în schimbări, —
stau neajunse la locul prim.

233 II. 4-6

Fiecare hotelier, cafeșiu și birtaș, care vrea să-și mărească circulația în stabi-
limentul său și prin aceasta să urce trecerea mâncărilor și beuturilor, să ceară mica
broșură „O sută de atestate asupra operelor de muzică ale lui Hupfeld“, care i-să
trimite gratis și franco.

Ultima novitate:

Helios Orchestrion

mănat cu electrică. Suplinește o capelă
militară mai mică.

Phonoliszt-Hupfeld

cel mai bun pian artistic din lume. In-
vestire splendidă de capital. Distracție ori
când pentru oaspeți.Fiecare instrument să poate pune singur, așa că și clavirul cântă singur. — Prospecte gra-
tis și franco. — Cel mai mare favor posibil de plată. — La plătire per cassa rabat mare.

LUDOVIC HUPFELD, soc. pe acții.

Viena VI. Mariahilferstrasse 7/9.

Prima și cea mai veche fabrică din Europa de clavire și orchestrioane electrice, 47 premii
prime, 750 de lucrători.

Depozite de mostre:

Martin Iosif, Budapesta, VIII. Kenyérmező-utca 6.

Müller Fer. Timișoara, teatru electric.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.ce să pot lombarda la banca austro-
ungară, să pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cautiune și
vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plă-
tește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Executarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de casse de fer

(câte deposite), sigure contra incendiului

și a spargerii, etc. 5 26-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

ANUNȚ.

„POPORUL“ institut de credit și cassă de schimb, soc. pe acții
în Sălăște.

Cumpără și vinde tot felul de bani străini după cursul zilei.

Acordă împrumuturi de ori-ce soi cu procentul net de 6½—8.

Taxe, cum sunt: provizionii etc. nu să incasează.

Primește depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește darea.
Interesele se compută din ziua următoare depunerii, până în ziua pre-
mergătoare ridicării.

183 9—

DIRECȚIUNEA.

Carnesul de imprimat Otto Baer, Dresda—Budapesta

Conferența preoțească dela Miercurea. Cu acest titlu »Tel. rom.« scrie următoarele cu privire la conferența preoțească din Păuca, ce a fost oprită și despre ce am făcut amintire la timpul său:

»Să știe, că întrunirea conferenței din protopopiatul Miercurei, convocată pe 28 și 29 Septembrie 1908 în comuna Păuca, a fost dizolvată la ordinul protopretorului din Oțina-Sibiului, sub cuvânt, că nu a fost anunțată la forul civil ca »adunare populară«, care nu se poate ține fără concesiune, conform ordinului ministerial Nr 766 din 1898. Protopopul Miercurei a făcut recurs la vicecomitele dela Aiud, și acesta sub Nr. 5509/1908. nimicește hotărârea de dizolvare a protopretorului, motivând astfel: »In toate protopopiatele gr.-or române din arhidieceză se țin anual conferențe preoțești ordinare și extraordinare. Asemenea întruniri de preoți nici atunci nu formează adunare populară (né. gyűlés) când iau parte și mireni în număr mai mic, de aceea protopretorele dela Oțina aplicat greșit ordinațiunea ministrului de interne Nr. 766/898, căci aceea să refere hotărât și în mod neîndoelnic numai la adunările populare«. Deci, ca pe viitor să nu se mai întâmple asemenea cazuri de dizolvare și ca preoții diferitelor confesiuni să-și poată ține neîmpedecați conferențele lor, a notificat la toți protopretorii de pe teritoriul comitatului aceasta hotărâre. Publicăm aceasta spre cunoscută orientare a clerului nostru.

Pentru îngrijirea gurei și conservarea dinților s'au oferit un număr atât de mare de mijloace, încât publicului îi vine greu a afla mijlocul cel mai potrivit și cu efect. O siguranță adevărată ofere aci numai folosirea mijlocului de curățit dinții, în general cunoscut și probat, cum e »Kalodontul lui Sarg«, care s'a valorat deja de 10 ani și în milioane de cazuri. Folosindu-l acesta regulat vom avea o împospătare plăcută a gurii, și o curățire și conservare durabilă a dinților.

Intrebări către onor. cetitori. Am dat în nr. 49 al foaiei noastre 10 porunci ale sănătății și am rugat pe onor. cetitori să răspundă, că întru cât le țin sau nu le țin oamenii noștri dela sate și dacă nu le țin, ce este cauza? Până acum n'am primit decât două răspunsuri, puțin îndestulătoare, fiindcă ele sunt de cuprins mai mult general, deși în fond au dreptate. De aceea mai dăm odată articolul cu cele 10 porunci și cu întrebările, atrăgând luarea aminte a cetitorilor asupra lor și rugându-i de răspuns.

Cele două răspunsuri sunt următoarele:

Orăștie, 18 Dec. c.

Din cele 10 porunci sau precepte pot zice, că oamenii noștri nu observă nici 7—8. Cauza este neștiința, dar mai mult nepăsarea, adică nepăsarea față de sănătatea lor proprie, care la Român să manifestă față de multe alte lucruri, cari ar trebui să l intereseze. D. e. așa e și cu școala și învățătura de carte. De aceea nu prea ascultă nici de sfatul medicilor. Excepțiunii vor fi ici-colea, unde poporul e mai luminat. Deci *lumină* ne trebuie!!

N. N. abonat.

Sibiul, 16 Dec. c.

Din poruncile puse în foaie nici una nu să țin. Cauza este neștiința, sărăcia și lipsa. Ca să poată oamenii împlini sfaturile și povețele doctorești trebuie: 1. Să învețe, ca să se cultive. 2. Să lucre și așa își vor agonisi ce le trebuie, ca să nu ducă lipsă.

Pavel Iclozan
sodal cismar.

N'a fost mâncat de lupi. Am scris în numărul trecut, că preotul săsesc din Valhid, He.kert ar fi fost mâncat de lupi. Am dat știrea după »Gazeta Trans«, care a luat-o din foaia »Ujság« din Cluj, de unde au luat-o asemenea toate foile noastre și cele ungurești. Știrea însă nu e adevărată și a fost o năzdrăvănie a foaiei »Ujság« din Cluj. Preotul Hackert a fost atacat de lupi, dar pe câțiva i-a pușcat și ceilalți au fugit. Acesta e adevărul, întărit și de fiul preotului, care să află în Sibiu. Indreptăm deci știrea conform adevărului.

Lungoarea în Sibiu să pare a să mai reduce, cel puțin îmbolnăvirile noae nu să înmulțesc. Din soldați s'au bolnăvit dela început și până în 14 Dec. 103 inși, din cari au murit 6 și s'au vindecat 11. În oraș numărul bolnavilor la 19 Dec. a fost 375 dar să credă că sunt mai mulți. Spitalele aranjate de nou sunt pline.

Cărți postale ilustrate. În librăria »Foi Poporului« să află cărți postale ilustrate de Crăciun și Anul-nou — de toată frumsețea. Ilustratele sunt de tot felul, între ele vederi frumoase de iarnă. Ele poartă inscripțiile: »Serbători fericite« »An-nou fericit« etc. Prețuri ieftine. Revanzătorilor să dă rabat mare.

Deutsche Bürger Zeitung. Cu titlul acesta, pe românește: Gazeta cetățenilor germani — apare în Sibiu o nouă foaie săptămânală nemțească, politică, condusă de mai mulți bărbați vrednici Sași, din generația mai tineră. Foaia inaugurează o eră nouă politică în viața poporului săsesc. Stă pe baza programului popular săsesc, dar în cadrul acestuia combate acomodarea prea supusă a corifșilor sași față de guverne; caută legături cu ceilalți germani din patrie și cu celelalte naționalități etc. idei și nizuințe, cari dacă să vor realiza, vor fi spre folosul poporului săsesc. Foaia să tipărește în tipografia noastră. Dorim viață lungă și isbândă.

Teatru german. Săptămâna trecută s'a mai repetat opereta »Die Dollarprinzessin«, care să petrece în patria dolarilor și are o muzică frumoasă și bogată în variații, Jucul escelent al actorilor e de remarcant.

S'au mai dat Sâmbătă sara în 19 Dec. pieza »Königskinder« în 3 acte, ca novitate și s'a repetat Marți. Luni s'a dat opereta atât de iubită de public: »Die Lustige Witwe« (Văduvița veselă), cu succes desăvârșit. Miercuri s'a dat »Ein Böhm in America« în beneficiul lui O. Golda.

Impotriva luxului și risipei. »Drapelul« publică următoarea pildă frumoasă și vrednică de urmat: De nenumărate ori s'a spus ce pacoste e pe poporul nostru, mai ales cel din Bănat, luxul portului femeiesc. Țărancele noastre, schilodind portul străbun cu mătăsuri scumpe — dar proaste — poartă pe sine averi întregi. Salbe de aur, pe chica fetelor și concii femeilor, cari costă multe sute de cor. Capitale moarte. Ghetete pestrițe, scumpe și... proaste. Apoi sulimanele și albelele. Și las pe cei mai bogăteni, puțin câți sunt, cari cumpără din prisosul lor toate aeste. Dar unde punem că și sărăcimea umblă după asemenea deșertăciuni. Sărăcimea care de multe ori n'are ce băga în gură, face datorii, ca să cumpere salbele scumpe (galbeni la grumaz și pe concii) pe cari apoi le pun în zălog (amanet) și iau apoi iarăși bani împrumut cu camătă grea, ca pe sărbători să scoata din zălog podoabele. O pacoste aceasta pe capul bietului popor. Suntem mândri că în frumoasa comună Costeiu-mare de lângă Lugoj la sfatul și îndemnul înțeleptului lor preot Adam Groza s'au legătuț zice părechi frunțase de tineri însurăței, precum și mai mulți părinți frunțași cu fete de măritat, că de aci încolo nu vor mai face lux Femeile vor purta iarăși portul lor străbun, lucrat acasă fără sdrențele cumpărate dela streini pe bani grei. Nu vor mai purta galbeni pe concii și în sa-be. Nu vor mai umbla în ghetete scumpe și pestrițe, cari nici nu să potrivească portului țărănesc. În fruntea acestei mișcări stau harnicii tineri însurăței Atanasie Stoicănescu, Cornel Târziu

și Atanasie Târziu, precum și alți economi de frunte. Laudă lor și să le urmeze pilda frumoasă cât mai mulți!

»Toader în paște« monologul glumeț, ce-l dăm în nrul de azi la »Veseliac«, scris de vrednicul nostru învățător și scriitor Petru O. Orlățanu, să potrivește foarte bine a fi predat la producțiile noastre de diletanți. Cei ce să interesează, să nu-l piardă din vedere.

18 băieși omoriți. La minele decărbuni dela Doman, lângă Reșița (Banat) s'a întâmplat o groaznică nenorocire săptămâna trecută, Miercuri noaptea. După două oare în o știolnă s'a aprins gazul din baie și a explodat, omorând 13 băieși și făcând mari surpături în mină. Intre cei omoriți sunt câțiva Români și 7 din ei au avut familie, lăsând orfani în urma lor. Indată după explozie s'a început lucrarea de mântuire, dar n'au aflat decât morți. Ei au fost scoși din mină. Plânsul și văierările văduvelor și orfanilor erau sfâșietoare. Unii din ei erau arși, părliți, încât abia să mai puteau cunoaște. Introducându-să cercetarea, s'a constatat, că nimeni nu poartă vina pentru explozie. A fost o nenorocire. Și dacă explozia era mai mare, să puteau nenoroci alți 200 de băieși, cari lucrau în muncă.

Rachitis.

Cele mai concentrate mijloace de nutrire, cari se găsesc în Emulsiunea-SCOTT nutresc oasele, le întăresc și le îndreptează, făcând posibilă formarea de carne bună și sănătoasă.

Veritabil numai
cu această marcă
— pescarul — ca
semn de garanție
al procedurii
Scott.

Sănătatea generală

să rentoarce curând și copilașii bolnavi de rachitis devin tot așa sănătoși și tari ca și ceilalți.

Prețul sticlei originale
2 cor. 50 bani.

Să află de vânzare în toate farmaciile.

In panorama imperială din Sibiu, Piața mare, Nr. 9 (lângă palatul Brukenthal) să va vedea săptămâna viitoare 28 Dec.—3 Ian. 1909: Helveția. O primblare frumoasă prin Engadinul-superior. Panorama e deschisă dela 9 ore dim. până la 9 $\frac{1}{2}$ sara. Intrarea 40 bani, băieți, studenți, soldați 20 bani.

Să poate căpăta în tot locul

9 41—41 a lui Sarg
orează de dinți neînnoțit de lipsă, păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI

G. M. în Med. Catalog de cărți și s'a trimis și foaia 2 nri de probă.

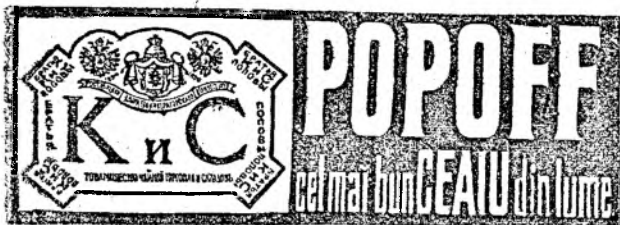
I. T. Bol. în Lupeni. Cal. L. II. — 3 Cal. Pop. — Bibl. F. Pop. — 10 cărți p. ilustr. și porto postal, toate costă 6 cor. 40 bani. Răspunsul la cele 10 porunci în nr. viitor.

S. în Șer. Mulțumite. În nr. acesta numai două, fiind cam târziu. Mai dăm apoi în nr. viitor de Crăciun.

Petr. S. în Gh. Am vestit de mai multe ori, că »Foaia Poporului« să poate a-bona de ori și când și pe $\frac{1}{4}$ de an.

Afel. Pentru nrul acesta prea târziu. Vine în cel viitor.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

252 8-6

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisaje _____

Porturi populare _____

Cărți postale umoristice

In asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revizătorii capătă rabat.

8 89-

Cadouri de Crăciun și Anul-nou

In Casa de confecțiuni

R. GRÜNBERGER

SIBIU, Piața-mare Nr. 3, 4, 5

Bluse: de mânășă, halatură de postav și Anel, japoneze în deosebite culori, jachete cu blană, coliere, mufuri din artiți veritabili de blană, paltoane de dame și mantale, cum și jachete pentru fete din postav n. gr. și colorat. Mai departe vestiminte pentru domni și copii, rocuri de iarnă, rocuri pentru oraș și micados, cu căpșușă veritabilă de blană, costume pentru copii și mantale etc., în cel mai mare asortiment și cu prețuri solide fixe.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiuștată și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătaea și vrednicia lor.

16 26-

Prima fabrică transilvană de lumini.

Aviz de prăvălie.

Subscrișiți ne luăm voie a face cunoscut onor. noștri mușterii și p. t. public orășănesc și dela țară, că în locul de comerț Piața-mică Nr. 31, mai înainte proprietatea firmei Franz Jahn Söhne, (Cocoșu roșu) am deschis o

Boltă specială

de făină, produse dela țară, articli de aluat de-ai lui Uhl și de Budweiss, urez, fructe păstăioase, fructe sudice, aromate, cacao de-al lui Koestlin și bisquit, miere și toate celelalte mijloace necesare pentru pregătirea prăjiturilor.

Noi ne vom da silința a mulțumi pe onor. noștri mușterii cu articli buni și cu prețuri moderate.

Filiala noastră pentru făină, pâne și fructe păstăioase, Piața mică Nr. 25 colțul dela treptele Fingerling, continuăm a o ținea pe mai departe.

Sibiu, în August 1908.

162 20-

Carl & I. Spengler.

A fi bolnav

e replăcut, dar încă tot nu e o nenorocire, dacă bolnavul, în loc de a face încercări fără rezultat cu ajutorul de băi, masaje, fricțiuni și alte asemenea metode de cură, să folosește îndată de acel mijloc radi al, care are după cum se știe, capacitatea, a reînnoși și a restabili sistemul de nervi, a deștepta inima la o rouă activitate, stomacul și intestinale la mistuire mai puternică, anume mijlocul de-a influența favorabil nervozitatea, nevralgiile, reumatismul, durerile de spate și de cap, paralizii și slăbiciunile de tot felul, și acesta e

Electricitatea.

Deci cine să interesează pentru aceasta metodă de cură, acela să se cerceteze în localul de ordinație, unde noi împărțim cu plăcere ori ce informații și arătăm gratis aparatul nostru. Dacă aceasta nu e posibil, e destul a ține cuponul dela sfârșit și provăzându-l cu numele deplin și adresa, să ni-l trimiță ne, când apoi ni-l fără amănere vom trimite broșura ilustrată: „Tractat asupra Elektro-Therapiei moderne“, în estensiune de 64 pagini. 258 2-3

ELEKTRO-VITALIZER, Institut med. de ord. BUDAPEST, Károly-körut 2 Mezzanin 55.

Cupon pentru cartea gratis.

La Electro-Vitalizer, institut medical de ordinație, Buda-pest, IV. Károly-körut 2 Mezzanin 55.

Vă rog ami trimite opul:

„Tractat asupra Electro-Therapiei moderne“ gratis și franco.

Numele _____

Adresa _____

Liniment. Capsiei comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui leac de fricțiune recunoscut de cel mai escelent și alinător de dureri, care să capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker“ Farmacia lui Dr. Richter.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
cărorașat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi
și procovături, portmonee și bretele solide
și alte

18 24 -

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)

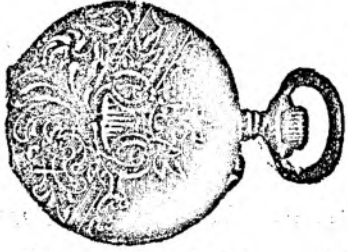
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Nr. 3128 A

IULIU ERÖS

Sibiu - Nagyszeben.

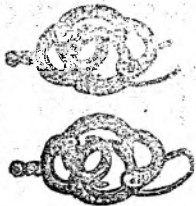
Novități în toate soiurile de orologe, juvaere, artiele
de aur și argint, cadouri de nunta și botez, inele de
fidanțare gata, carci, lanțuri de orologe, brățare, utensili
în aur și argint.

Nr. 3128 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame,
cu copertă dublu tare, 12 Cor. Det o în aur 42 Cor. —
Nr. 3128 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni
cu copertă dublu tare, cu diametru de 45 milim. 14
Cor. — Nr. 8128 C. Orologiu de argint nou Remontoir
pentru domni, cu copertă dublu tare 7 Cor. 50 fl. —
Nr. 8894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor. —
Nr. 8894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor. —
Nr. 8894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor. —
Nr. 8894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor. —

Detto ceva mai mici 6 Cor. Detto în argint foarte gros aurit 3 Cor. — Nr. 9265 a. Inel de aur veritabil,
14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. Inel Cor. 11. Detto în aur nou de 6 car.
6 Cor. Detto în argint și gros aurit 2 Cor. 50 fl. Fiecare obiect de aur sau argint e esamnat în oficiu
și proba oficială vizibilă exact, fără de aceea să garantează în scris că obiectul e veritabil.
Trimitere numai cu ramburs. Prețurile ilustrate la cerere gratis și franco. 248 4 -

Nr. 9265 a

Nr. 8894 a

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect
mai bun 231 4-10

bomboanele Pemetete ale lui Réthy.

La cumpărare să fim atenți și să cerem
apriat bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă
sunt multe imitații fără valoare.
Carton 60 fileri.

Să cumpărăm numai bomboane Pemetete de-ale lui RÉTHY!

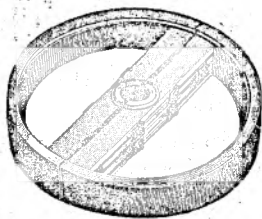
A apărut

Călimdarul Poporului

pe 1909

cel mai răspândit Călimdar românesc cu
material bogat și frumoase ilustrațiuni.

Prețul 40 bani.

Patentat în toate statele culturale.

Disc de curea - materie de lemn.

Cruțarea considerabilă de forță. — Plan mai bun de învârtit. — Montare
și demontare mai bună — Osii mai slabe.

Considerabil mai ieftin ca ori care alt disc.

Furnizare după măsurile prescrise. — Prospekte la cerere,

OSII din OTEL - BESSEMER.

Deposit bogat asortat de artiele tehnice:

Artiele de asbest.
Untură consistentă.
Frictions Less Aaler pa-
chetare. — Plăci de gumi,
Burdufe de gumi.

Burdufe pe cânepă.
Plăci de indesare Klinge-
rit. — Metal de depozit.
Șinoare Mannloch
Uleiuri de mașini.

Curele de cusut.
Spritururi de ulei.
Role de curățit.
Cutiuță de uns.
Cane de uns.

Uleiitor de sine.
Curele de mânat. — Le-
gător de curele de mânat.
Țevi de sticlă pentru sta-
rea apei. — Inele de gumi.

Gremit. Plăci de indesare.

Gremit. Șinoare Mannloch

Perii de oțel „sistem nou“, cu colți mișcători, astfel nu să pot îndoi. — Unsoare nouă de adesiune
a lui George Schicht.

Prețuri la cerere.

2 50-52

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

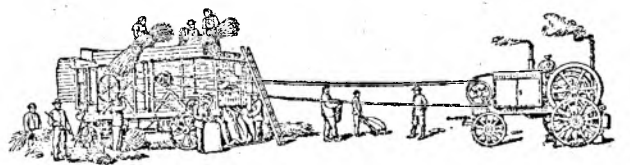
La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere
locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunajat de lipsă la treabă!

213 5-

Gata imediat pentru lucrare! Nu
sunt scântei! De ac- ea nu e peri-
col de foc! Nu să recere mașinist
cu esamen! În Transilvania și Un-
garia la dorință să pot vedea puse
în lucrare locomobile Otto
ale noastre.

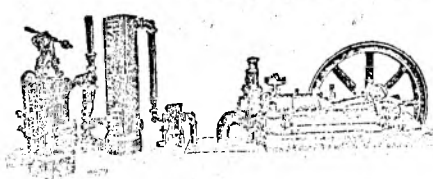
„Motoarele Otto“ originale în legătură cu
întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuir țare de cărbuni,
brani sau cocs de gaz, kauamgit sau cărouni de lemn, ca material de loc.

Preste 775.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale
producției noastre.

Motoare mânate cu pocură.

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Reprezentant general
Andrieu Török
fabrică de mașini. în SIBIIU.

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. • Centrala în Budapesta. • Capital de acții de rezerve 93 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă percentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra pierderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

198 13—

Pentru capitaliști elocare favorabilă de capital.

Pentru schimbare de întreprindere comercială vând numai decât pe numărul acțiile mele dela »Bihoreana« Oradea-mare I. emisie, cari aduc de prezent 6%.

Informații mai de aproape la

Gustav Hentschel
Sibiu.

251 3—3

Luare de alcool și epidemia de tifus!

În ziarul „Saazer Hopfen și Brauerzeitung“ (dela 12 l. c.) aflu un articol foarte potrivit pentru timpul nostru prezent trist (epidemia de tifus).

În interesul onor. nostru public îmi iau voia a reda pe scurt partea mai de importanță a acestui articol.

„Influența alcoolului asupra nutririi“.

Deja de multă vreme a arătat în Franca Raspail influența binefăcătoare a alcoolului asupra mistuirii, în Germania și Austria au dovedit Gruber și Pick, că alcoolul este cel mai puternic distrugător al baccilelor de tifus (lungoare) și holeră. Știm și aceea, că alcoolul prin efectul său antifermentiv împiedică formarea în intestine a toxinelor, cei mai mari dușmani ai organismului nostru. Noi am și observat, în conglăsiure cu aceasta teorie, că în vremuri, în cari abstenența fiind în floare, când apele minerale curg gărlă, cu aceasta modă s'a mai ivit și alteceva: Appendicitis. Și mai putem vedea, cum spre paguba țărilor abstinence, cu deosebire în Orient, unde religiunea interzice credincioșilor gustarea de beuturi spirtuoase, colera, acest flagel trist, este așazicând în permanență. Mai adaugem apoi, că frica modernă de baccile a văzut lumina zilei de-odată cu teoria și praxa abstinencei. Înaintași nostri ne-or ride, dacă ar vedea generația noastră fricoasă, care are groază de ori ce baccil din mâncări. **Bătrânii au gustat ce le-a plăcut și au udat-o cu ceea-ce le-a părut lor de bun și făcând astfel, microbii treceau pe lângă ei leșinați, fără putere.** Noi aflăm, că antecesorii nostri au avut o judecată sănătoasă și noi credem împreună cu ei în folosul beuturilor alcoolice. Să nu fim încăpăținați în a vedea cauzele răului în aceste, pe când cauzele au motive mai adânci.

În legătură cu aceasta espunere foarte importantă pentru populațiunea noastră, îmi iau voia a face onor. p. t. public propunerea, ca în loc de diversele ape minerale, mai puțin folositoare și a apei de soda, să bea bere bine așezată, pentru care priloj subscrisul îmi iau voia a recomanda cu căldură onor. public berile mele escelente, de grad înalt, anume: Berea-coraană (Kronen-Bier), deschisă, à la München, neagră, și berea mea bock-malt dublă.

Ca încheiere mă aflu în plăcuta poziție a putea declara, că atât în fabricile de bere de aici, cum și în toate fabricile de spirt aici, nu s'a ivit nici un caz de tifus (lungoarea), ceea-ce este o dovadă, că alcoolul beut moderat, formează un scut escelent contra tifusului etc.

Cu distinsă stimă

Rudolf Habermann

proprietarul I. fabricii transilvane cu vapor de bere, Sibiu.

260 2—3

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții.

Primește depuneri spre fructificare cu interese de 4 $\frac{1}{2}$ %, dela Cor. 1000 în sus pe lângă anunț de 180 zile cu interese de 5%, iar dela suma de Cor. 10,000 în sus cu anunț de 360 zile cu interese de 5 $\frac{1}{2}$ %.

Interesele după depuneri să capitalizează de 2 ori pe an și anume la 30 Iunie și 31 Decembrie st. n.

Darea de interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări să pot face și prin postă.

Acoardă împrumuturi pe cambii, cambii cu acoperire hipotecară, obligațiuni cu cavenți, pe hipotecă, credite de cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții dela bănci și efecte publice).

Etalonul de interese variază între 6 $\frac{1}{2}$ %—8%, fără nici o proviziune.

257 2—6

Direcțiunea.

Cassa de păstrare reunione în Sălște.

Primește d. puneri spre fructificare cu 4%, pe lângă un termen de anunț mai lung cu 4 $\frac{1}{2}$ %, iar depuneri mai mari cu 5%.

Depuneri să plătesc după starea cassei și fără anunț.

Darea de camate o plătește institutul.

Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu securi.

Împrumuturi acordă pe cambii, pe obligațiuni cu cavenți, pe hipotecă precum și ca credite de cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).

Etalonul de interese variază între 8% și 6% neto, după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

244 5—20

DIRECȚIUNEA.

ECOURI.

Cine vrea să vadă ceva minunat de frumos să ceară: „Calendarul Lumea Ilustrată“ pe anul 1909. Prețul lei 1.50. Editor Ig. Hertz. Hotel de Franța. 250 3—3

Deposit la W. Krafft Sibiu.

Pentru tipar responsabil Hearie Maltzer.

Carnal de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta